

Teksten

Amor potest / Ad amorem

Amor potest conqueri.
Videns se nunc deprimi
quia cepit minui
fides et constancia
que sibi restitui.
Peritum iudicii
Petit cum instancia
Ad amorem sequitur
Et concomitatur
fides et constancia
Nam in hiis fundatur
Hiis duobus igitur
Amor dum privatur
Totus perit penitus
Et adnichilatur

De liefde kan klagen
wanneer hij ziet dat hij verzwakt is,
wanneer het vertrouwen
en de volharding beginnen af te nemen.
Hij zoekt voortdurend
om die te herstellen,
hij weet wat het gevolg is.
Geloof en volharding
volgen de liefde
en begeleiden die,
de liefde is erop gebaseerd.
Liefde die verstoken is
van deze twee,
sterft daarom volledig,
en wordt vernietigd.

Ciascun faccia per sè

Ciascun faccia per sé,
ch'i' non son più
d'altru' c'altri di me.
Caro mi costa la mie libertà
et la gran fé ch'i' ò portato altru',
però che 'l mondo è sì fuor di bontà
che 'l tradimento si chiama virtù.

Et io tradito fu',
usando con amor libera fé.
Dunque disposto son di far per mi,
po' che per ben servire ò rotto 'l cò
et per poter tradir chi me tradì,
con l'arco teso in man sempre starò.

Et così viverò:
volpe con volpe et non con lupo be'.

Laat ieder voor zichzelf zorgen, want ik
behoor niemand meer toe, evenmin als
iemand mij toebehoort.
Duur heb ik mijn vrijheid betaald,
evenals het grote vertrouwen dat ik in
anderen stelde. De wereld is zo versto-
ken van goedheid dat verraad
tegenwoordig deugd wordt genoemd.
Ook ik ben verraden, juist omdat ik met
oprechte liefde vertrouwdde. Daarom
heb ik besloten voortaan voor mezelf
te zorgen. Nu ik mij door trouwe dienst
alleen maar het hoofd heb gebroken,
zal ik, om wie mij verried met gelijke
munt te betalen, mijn boog steeds
gespannen houden.
Zo zal ik voortleven: als een vos onder
de vossen, en niet als een schaap
tussen de wolven.

Parle qui veut

Parle qui veut,
je veuil loiaument vivre;
[C']est tout mon cuer
et mon parfait vouloir.
En loiauté metrai tout mon savoir
Tant que vivrai a qui du tout me livre.

Ja ne serai onques escrit au livre
Des deloiaus pourquoi a mon pooir,
Parle qui veut...

Laat spreken wie wil:
ik wil eerlijk en trouw leven.
Dat is heel mijn hart
en mijn oprechte verlangen.
Al mijn kunnen zal ik in dienst stellen
van trouw, zolang ik leef, aan haar aan
wie ik mij geheel heb gegeven.
Nooit zal mijn naam worden opge-
tekend in het boek van de ontrouwen,
laat spreken wie wil...

Car vraiment elle est qui me delivre
De tout ce qui me peut faire doloir,
Et qui me fait dire sans decevoir,
De loiauté trestout plain et tout ivre:
'Parle qui veut...'

Agnel son bianch'

Agnel son biancho, e vo' belando, be.
E per ingiuria di chapra superba
Belar convegno,
e perd' un boccon d'erba.
Il danno è di coluj, dicho in fè,
Che grasso mi de'
aver cho' Ilana bionda,
Se capra turba che non m'abbi tonda.

Or non so bene che di me sarà,
Ma pur giusto signor men mal vorrà.

O fanciulla giulia

O fanciulla giulía
Con te sarà et [è] sempre 'l cor mio.
Et ogn' altro pensier mess'o 'n oblio.
A cciò m'induce
un congnoscer d'amore
Che m'a mostrat'
e più mi mostr' ognora
Quant'è l'alta belleça
e 'l gran valore
Che in te risplende
et la tu[a] schiatta onora.
(...)
De! giovinetta, quando
Che tu di me pensassi esser porria
E ch'io vedessi un poco a me te pia?
O fanciulla giulía...

Want zij is het werkelijk die mij bevrijdt
van alles wat mij verdriet kan doen.
Zij doet mij, zonder bedrog, verkondi-
gen, geheel vervuld en dronken van
trouw: 'Laat spreken wie wil...'

Ik ben een wit lam en blaas: bè.
Door het onrecht van een
hoogmoedige geit moet ik blijven
blaten en verlies ik een hap gras.
De schade treft hem, dat verzeker ik,
die mij vet had moeten mesten
om mijn blonde wol. Als de geit alles
overhoop haalt, kan men mij niet eens
scheren.

Ik weet niet wat er van mij zal worden,
maar een rechtvaardige heer zal mij
toch het minste kwaad toewensen.

Oh vrolijk meisje,
mijn hart is en zal altijd met jou zijn
en elke andere gedachte heb ik uit m'n
hoofd gezet. Daartoe leidt mij
een kennis van de liefde,
die mij toonde
en nog vaker zal tonen
hoe groot jouw schoonheid is
en jouw rijkdom
die in jou weerschijnt
en jouw geslacht eert.

Ach! jongedame, was het maar zo
dat jij dacht van mij te kunnen zijn,
en ik jou meer aan mij zag toegewijd.
Oh vrolijk meisje...
[MJ]

In forma quasi

In forma quasi tra 'l veghiar e 'l sonno,
io stava stanco, del dormir diox,
quando questa tempesta ci appario:
'O, della barca, premi e 'nvial!
'Dè, sta forte! Volgi man; guarda 'l tuo
remo! 'Là; qua; mo stalli! 'Vé ch'i'
premo! 'Gambarelli, gambarelli! chi
vuol pesce e sarcine secche?' 'O ti,
arriva, arriva!
'Lè fatto! 'Che val l'una?'.
Anco sentiva dire: 'Chi vòl acet', o,
chi vòl acet'? aceto!'.
Et così chi conprava et chi vendea;
i' pur volea dormire, et non potea.

Quand'amor

Quand'Amor gli occhi rilucenti e belli,
Ch'an d'alto foco la sembianza vera,
Volge ne' miei, sì dentro arder mi fanno,
Che per virtù d'Amor vengo un di quelli
Spirti que son nella celeste sfera,
Ch'amor e gioia ugualment' in lor
hanno.

Avendo me falcon

Avendo me falcon tanto seguito
Per gran palude che chalar lo vidi.
De fin in terra pur trahendo gridi.

Pasesse a locta cum pocheta lena
Però che nel volar porta gran pena.

Mostrommi amor

Mostrommi Amor già fra le verdi fronde
Un pellegrin falcon c'a l'onbra stava
Disiolto in parte et libertà cercava.

Fortuna gli tenea la vista chiusa
Contra la quale usava ogn'arte
e ingegno
Sol per driçarsi all'onorato segno.
Allor conobi ben che per natura
Tendeva di volare in grand'altura.

Half wakker, half slapend
stond ik daar, vermoeid en verlangend
naar slaap, toen de storm opstak.
'De boot in, de riemen in 't sop en weg!
'Moed houden!' 'Let op wat je doet, hou
je riem in de gaten!' 'Duw en trek!' 'Laat
mij maar roeien.' 'Garnaaltjes,
garnaaltjes, wie wil er vis en gedroogde
zaden?' 'Kom maar af, jij daar.'
'Hoeveel 't stuk?'
En 'k hoorde ook:
'Wie wil azijn? Wie wil azijn?'
En zo stond d'één te kopen en d'ander
te verkopen. En ik wou alleen maar
slapen, maar ik kon niet.

Wanneer Amor op mijn ogen de zijne
richt, ogen vol glans en schittering en
met de ware aanblik van oplaaiend
vuur, ontsteken zij zo'n vuurhaard in
mijn binnenste, dat ik, door Amors
kracht, een der geesten word die in
d'hemelse sfeer vertoeven en zowel
liefde als vreugde in zich dragen.

Nadat mijn valk me al zo lang gevolgd
had over een groot moeras, zag ik hem
plots neerdalen. Tot aan de grond
terwijl hij kreten slaakte.
Toen vermande hij zich, hoewel
verzwakt, ookal het vliegen hem veel
moeite kostte.

Amor liet me, tussen 't groen, daar in
de schaduw, een slechtvalkje
opmerken; voor een stuk vrijgemaakt
was het, én op zoek naar vrijheid.
Fortuna hield hem de kap voor d'ogen
en het gebruikte al zijn kunnen
en verstand om rechtop te stijgen
naar 't eervol teken.
Toen begreep ik dat het, van nature,
naar de vlucht op grote hoogte
streefde.

Amor con fede

Amor con fede seguito,
speranno grazia da' lucid'ochi,
che mi sfanno.
Ma s'umilta contra durezza
vale in amar sempre
con sincero core.
pur pieghera l'alter cor quello strale.
che renda a' sensi el perduto vigore.

E la virtùde l'eccelso splendore rendera
pace al mio molesto affanno.

Il meglio è pur tacere

Il meglio'è pur tacere
Colui che troppo parla.
I spesse volte falla.
E poi non va pentere.
I' mi fidai di tale
Che di me dice mala
E ben già non vol dile
Colui assai più vale.

De mia farina fo le mie lasagne

De mia farina fo le mie lasagne,
et de queste mi godo
perché le fo a mie modo
quando io vo'molle e
quando io voglio stagne.
De mia farina fo le mie lasagne.

De liefde heb ik trouw gevolgd,
hopend op genade uit de stralende
ogen die mij ten onder doen gaan.
Maar als nederigheid sterker is
dan hardvochtigheid in de liefde, en ik
steeds met een oprecht hart blijf be-
minnen, dan zal die pijn uiteindelijk het
trotse hart doen buigen en mijn zinnen
hun verloren kracht teruggeven.
Dan zullen de deugd en haar verheven
glans vrede schenken aan mijn
kwellende smart.

Het beste is te zwijgen
Voor hem die te veel praat.
En vaak in de fout gaat
En daarna geen berouw heeft.
Ik heb vertrouwd op degene
Die kwaad spreekt over mij,
En als hij dat niet had gezegd
Dan zou hij meer waard zijn.

Ik maak mijn lasagna
met mijn eigen meel,
en ik geniet ervan, want ik bereid ze op
mijn manier, wanneer ik ze zacht
of liever hard wil hebben; met mijn
eigen meel maak ik mijn lasagna.
[MJ]

Ma trez dol rossignol - He trez doulz roussignol joly

Hé, tres doulz roussignol ioly
Qui dit 'occy, occy, occy'
Je te deprie
Que sans detry
Voisses a ma dame jolie,
Et dy de par moy et affye
Que ocy, ocy, ocy, ocy
M'a se son dur cuer n'amoulie.
Alouete, que vas volant,
Si tres haut et si cler chantant
Douce chançon:
'Lire, liron.' Tout voletant
A madame seras errant;
[Si] or li va, tantost disant
Par ma chançon
Que mon cuer va sentant.
Hé, dame, puis qu'il est ainsy
Qu'a vo merci, merci, merci
Ay mis ma vie.
Je vous suppli
De mon povre cuer qui mendie,
Que vous tenés en vo baillie,
Que merci, merci, merci, mercy
Ayés mercy, ma vraye amye.
Hé, tres doulz rossignol joly...

Perche virtù

Perchè virtù fa l'uom
costante e forte
a virtù corra chi
vuol fuggir morte.
Che val fuggir quel
che sempre s'appressa
e che ci guid'ognor a mortal fine?

Corre la nostra vita e mai non cessa
in fin che giugne a l'ultimo confine;
chi più combatte contro a tai ruine
più tost'è vinto e più s'appressa a
morte.

Che val terra cercare od
aer sano e 'n quello viver
con l'alma corrotta?
O pensier cieco, ignorante e vano
tant'è tua mente da' vizi condotta
che l'alma immortal conquidi ogn'otta
e 'l mortal corpo vuo' campar da morte!

Hé, jij lieve mooie nachtegaal
die 'occy, occy, occy' zegt,
ik smeeek je, ga onverwijld
naar mijn schone vrouwe
en verzeker haar namens mij
dat zij mij ombrengt,
als ze haar harde hart
niet zachter maakt.
Leeuwerik, jij die in de vlucht
zo hoog en zo duidelijk
je zoete lied zingt,
'Lire, liron.' Ga vliegend
op weg naar mijn vrouwe;
ga daarheen
en vertel met mijn lied
dat mijn hart lijdt.
Ach, vrouwe, aangezien het zo is
dat ik mijn leven aan uw genade
heb overgeleverd,
smeeek ik u,
namens mijn arme hart dat vraagt om
vrijgevigheid en dat u in uw macht
heeft, dat u genade, genade, genade
toont, mijn ware vriendin.
Hé, jij lieve mooie nachtegaal...

Omdat alleen de deugd een man
standvastig maakt en sterk, laat
daarom wie aan de dood wil
ontsnappen de deugd nastreven.
Wat baat het te vluchten voor wat
steeds nader komt en ons met elk uur
dichter bij het doodseind brengt?

Ons leven snelt maar voort en stopt
niet vooraleer 't aan d' eindgrens komt;
wie zich 't meest verzet tegen die
ondergang, wordt 't eerst verslagen
en komt 't dichtst in de buurt van de
dood.

Wat baat het 't land op te zoeken of
zuivere lucht en daar te leven met een
verdorven ziel?

Ach, blind verstand, onwetend en ijdel,
zo sterk wordt je geest door d'on-
deugd gestuurd dat d'onsterfelijke ziel
er voortdurend bij neervalt en 't
sterfelijke lijf de dood uit de weg wil
blijven gaan.

Che val più tardi che
più tosto andare dove infinito
è il tempo e loco?
Quanti son folli,
che pur credon stare
e trovansi ingannati da tal gioco
usando assai del male e del ben poco
tanto che vien la non saputa morte!

Che val, mia canzonetta, che tu canti
di quel che ciaschedun pianger dovria?
Vattene pur, e dillo a tutti quanti
ch'alcun non fu già mai ni è ni fia
che passar non convegna quella via
che ciascun fugge e che ci guida a
morte.

Cum martelli / La mantacha

Cum martelli incrudena
lo servo ti ti farà
e la troverà, tu tu tu, farà,
Tu tu tu tu fatavimus se no.

Tenor:
La manta ch'a sera, tu tu tu,
Lo primo farà, la manta ch'a sera,
Lo servo, ti ti ti farà
e la troverà,
tu tu tu tu, farà
E la troverà, tu tu, farà
Lo servo ti ti farà

A poste messe (uittreksel)

A ricolta, bu, bu, bu, bu sança corno,
'ta tim ta tim ta tim ti ton ti ton ti ton'
sonava per ischorno no no no no...

Wat baat het vroeger of later te
vertrekken als tijd
en plaats immers zonder eind zijn?
Hoeveel dwazen zijn er wel
die denken staan te blijven
en door dat spelletje worden bedrogen,
veel van 't kwade verrichtend, en van 't
goede weinig, tot dan plots de dood
verschijnt, onverwacht.
Wat baat het, mijn stroofje, dat je zingt
over 't geen ieder bewenen zou
moeten? Adieu, ga 't eenieder maar
vertellen dat er nooit of te nimmer een
was, is of zal zijn die niet daar moet
passeren waar niemand dat wil en
waarlangs we naar de dood worden
geleid.

Met hamers zal
de dienaar voor jou werken, en hij zal
het vinden – tu tu tu tu – hij zal het
maken. Tu tu tu tu, we zullen het doen
als het anders niet kan.

Tenor:
De mantel die 's avonds komt, tu tu tu,
de eerste zal het doen;
De dienaar zal het doen, ti ti ti
en hij zal het vinden,
tu tu tu tu, hij zal het maken. En hij zal
het vinden, tu tu, hij zal het maken. De
dienaar zal het voor jou doen.

Op de vlucht: – boe, boe, boe – zonder
hoorn, – Tatim, tatim –
lieten we beschaamd klinken.